

SZOLNOK-DOBOKA.

TÁRSADALMI HETILAP.

SZOLNOK-DOBOKA VÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelenik minden vasárnapon.

A SZERKESZTŐSÉGI IRODA:

Széchenyi-utczában van, a csizmadiaszin alatt.

Névtelenül beküldött és bérmentetlen levelek nem vétetnek tekintetbe. Kéziratok nem adatnak vissza.

HIRDETÉSI DIJAK:

Egy 30 négyszög cm. tért elfoglaló egyszeri hirdetés díja 50 kr. Bélyegilleték minden beiktatásnál 30 kr.

Nyilttérli cikkek garmondsora után 30 krajczár fizetendő.

Hivatalos óra: d. u. 2—3-ig és 6—8-ig.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben és vidékre egész évre 6 frt., — félévre 3 frt., — évnegyedre 1 frt 50 kr. — Egyes szám ára 12 kr.

Községeknek egész évre előfizetve 5 frt.

Kórtünetek.

A gondolkodó szellem, ha ma társadalmunk jelenségeit vizsgálni akarja: néma döbbenéssel áll meg kutatása közben. Nem tudja mitévő legyen, különösen akkor, mikor a társadalom művelt osztályát, az ugynevezett középosztályt teszi vizsgálat tárgyává. Nemrégiben egy orvos megrabolta halálra vált betegét, a másik képeket orzott, egy postatiszt a fővárosban ezreket sikkasztott, egy állami tisztviselő szintén megrabolta hazája kincstárát, pár évvel ezelőtt egy hírneves ügyvéd pénzt lopott s a minap egy előkelő család gyermeke kicsinyes boszúból orgyilkosságot követett el. De ki győzné mind előszámlálni a modern bűnöknek ezerféle fajtát!

Utálatos, undorító dolgok! És utálatos, undorító a kép, melyet a gondolkodó elme a társadalom ezen osztályáról is alkotni kénytelen.

A társadalom bölcsői szorgosan kutatják e riasztó jelenségek okait. Emlegetik az idegek tulfeszítését, az agy meghibbanását, az egyéni véralkatot, az átöröklhető hajlamot. És mit tudom én, még mit! Az emberi törvény pedig büntető kezével sújtja a bűnös egyént; és azután folyik ismét minden tovább a maga megszokott rendjén s ismétlődnek az említett modern bűnök ezerféle változatban.

Hol e szomorú jelenség valódi oka? Ha ezt kikutatjuk, megtaláljuk a baj ellen az orvosságot is.

Azt hiszem, első és főok a vallásos élet hiánya. A hajdani Rómát nem a népvándorlás pusztító vihára döntötte porba, hanem az a hatvanezer isten, a kiknek a város bölcsői a Capitoliumon nem imádás végett, hanem maguknak gunyként s a köznépnek ijesztésül szobrokat állítottak. Templomokat építünk mi is az „igaz Istennek“, de nem neki, hanem hamis isteneknek áldozunk. A családi élet, kevés kivétellel, nem a szeretett és vallásosság alapján épül manapság, hanem rendesen a haszon, a pénz köti a házastársakat össze. Az iskolában csak a tudományt hajszolják, az erkölcsi jellem fejlesztésére ügyet sem vetnek; az ész művelik, a szívet elhanyagolják. Történelmünkben nem a lélekemelő és szívképző tettek feltüntetése fektetik a fősúlyt, hanem azt kutatják, hogy eseményeiben mi a nem igaz! Hogy az ilyen irányú nevelés mily jó gyümölcsöket terem, el nem vitatható példákat szolgáltat reá mai társadalmunk bűnkrónikája.

A tudás és erkölcsi összhang teszi az embert igazán emberré. E nélkül nincs valódi jellem.

De bűnös és felelős a mai közélet nagy ferdeségeiért maga a társadalom is.

E rövid cikk keretében csak futólagosan hivatkozhatom az egyes idevágó tényekre. Az élet nagy képzettséget s nagy képességeket követel ma különösen a művelt egyénektől s ennek fejében a társadalom nem nyújt nekik még a tisztességes megélhetésre sem módot. Pedig megköveteli tőle, hogy *előkelően*, rangjához illően éljen! És ez a követelés jóval több, mint a mennyit a rang s az állás megkíván. Diplomás ember szá-

lont tartson, mert különben vendéget nem fogadhat; neje selyemben menjen látogatóba, másképp megsérti azt, a kit látogatni akar. És hány ilyen apróság van, a melyek mind egy-egy rugók a helyes utról való letérésre. Hát még a címek? Ma „nagyságos ur“ vagy, mihelyest az iskola porát magadról leráztad. És a nagy címűek megfelelően is kell élned. Asszonyodnak naponta kétszer, magadnak legalább is hetenként más-más ruhában kell mutatkoznod, különben lenéznék. Most egy estélyen, majd egy társas vacsorán, gyűlésen, hangversenyen, felolvasáson kell megjelenened, másképp ismeretlen porként tűnsz el a társadalom nagy tengerében. A családot nyaralni kell hogy küldjed, mert ezt követeli nem az egészség, hanem az előkelő szokás. És aztán főhelyen kell laknod, különben az ördög sem látogat meg. De honnan veszed mindezekre az anyagiakat? Furesa kérdés! Onnan, a hol van!

Ez a félszeg társadalmi szellem Atlas-ként nehezülni ma a művelt társadalmi osztályra, melynek anyagi ereje nem áll arányban ama nehéz követelő súlylyal. Innen van, hogy ez az osztály eladósodik, elszegényedik s ezzel függetlensége is elvész. Szegénységgel a szolgaság, nem eléggé erős jellemeknél, rendesen együtt jár, s valóban nem csoda, hogy ily nyomasztó körülmények között az egyenes útról sokan letérnek.

A társadalom ma Európa-szerte vajdik; nálunk is megmetyekezte már alsóbb rétegeit a szocializmus. Ez még a nyers tömegben dúl, nem okozhat nagy kárt, de mihelyt a művelt osztály körébe is befészkel magát, eszmei alakot ölt s veszedelmessé válik. A vezető körök figyelhetnének, hogy éppen a művelt osztály, mely a legerősebb államfenntartó elem, ne jusszon akarata ellenére is oda, a hol a rossznak fészke van.

Mai társadalmunk képe olyan, mint a változó égbolt, melynek még csak az alján tűnik fel némi haragosabb felleg, de messziről már hallatszik a közelgő vihar robaja. Óvakodnunk kellene tőle!

Dr. Bartha József.

Mezőgazdasági előadás B.-Váralján.

A Szolnok-Dobokavármegyei gazdasági egylet ez évi első előadását január 22-én tartotta meg B.-Váralján.

Már korán reggel nemzeti zászlók lengtek az állami iskola épületein. A főterem az egylet érdemdús elnökének Gr. Kornis Viktornak, Bíró Sándor tanító által rajzolt arcképével, nemzeti színű zászlócskával, girlandokkal, gazdasági eszközökkel, fenyőgalyakkal volt remekül díszítve; közte ezen jelmondat fenyő galyakból „Többet észszel, mint erővel.“

Már 11 órakor tömegesen jöttek a gazdák. Délután két órakor érkeztek meg az egylet küldöttei; mire a terem az érdeklődő gazdákkal zsufolásig megtelt. Az értelmiség is mind innen helyből, mint a vidékről szép számmal volt képviselve.

Az előadás délután 2 órakor vette kezdetét, melyet a munkás, ügybuzgó alelnök Voith Simon a nép értelméhez mért szép beszéddel nyitott meg. Ugyan ő a „Kis gazdáról a kis gazdának“ című

értekezésében érdekesen fejtegette a nép balfelfogásait a gazdasági téren s utat mutatva a boldogulhatásra.

Utánna Székely Sándor bethleni körállatorvos értekezett ezen témáról:

„Minő hibákat követnek el a tenyésztő kisgazdák és hogyan javítsák ki azokat.“

Népünk, melynek jóllehet egyik jövedelmi forrása az állattenyésztés, ma sem tud rá elég gondot fordítani s minthogy e téren is óhajt tanulni, az érdekes előadást méltó figyelemmel kísérte s értekezőt megéljenezte.

Most egy egészen új előadó lépett az emelvényre, Csiszár Bálint kjegyző, ezen tételtől szolt: „Gazdasági előhaladásunk egyik feltétele a törvény betartása.“ Érdekesen beszélt az iskolai, mezőrendőri, adó s általában a nép körébe vágó mindenféle törvényekről. Előpéldákkal, adomákkal fűszerezve előadását. Erre valóban nagy szükség is volt, mert a nép ma sem képes belátni, hogy azok az ő jólétére irányulnak. A nép az ő kedvelt kjegyzőjének népszerű és érdekes modorban tartott előadását élénken megtapsolta.

Azután Szemmary József értekezett a szőlők felujtásáról.

Végre Voith Simon alelnök tartotta meg zárbeszédét, melyre Paal György róm. kath. plébános köszönte meg az előadóknak fáradozásait.

Ezen idő alatt míg a díszteremben szóbeli előadás tartatott, az egyik tanteremben Balog Ágnes jobbágytelki asszony tanította a szalmakalap készítését; neki fogtak sokan, de csak 15-ön tartottak ki mellette fáradhatatlanul 25-én délig. Ezek meg is tanulták alaposan a szalmakalapnak fonását, összeállítását, fehérítését. S tovább fogják folytatni, mert az előljárásság már meg is rendelte Jobbágytelkéről a szükséges mennyiségű szalmát.

Estére az egész társaság Heizsmann József nyugalmazott kapitány vendégszerető házához volt meghíva, hol dusan felterített asztal mellett a késő éjjeli órákig maradt együtt a társaság vig poharazás és tósztok között töltve az időt.

Egy jelenvolt.

Ingyen szederfa csemete.

A földmívelésügyi m. kir. Miniszterium országos selyemtenyésztési felügyelősége bárkinek ingyen ad 2—3 éves magági szederfa-csemetét. Városok, községek, néptanítók szállítást nem fizetnek; ellenben magánfelek a szállítási költséget viselik.

Megrendelésnél: vármegye, utolsó posta, vasut, esetleg hajóállomás pontosan bejelentendő.

Ha a csemetét magas törzsű fákká neveljük, úgy egy katastrális holdnyi faiskolába 7200 csemete helyezhető el oly formán, hogy a sorok egymástól egy méter, a sorokban a csemeték 80 centiméter távolságra álljanak.

Sővény alakításnál egy folyó méterre 3 darab egy folyó öltre 6 darab csemetét számítunk.

Kik csemetét akarnak, ezt sürgősen jelentsek be.

A földmívelésügyi m. kir. Ministerium országos selyemtenyésztési felügyelősége Szegszárdon, Tolna megye.

— Gyógyszerek szállítása. Az országos betegápolási alap számlájára az 1899. évben kiszolgáltatandó gyógyszerek szállítása iránt tett ajánlatok közül Nits János, Scheint Andor, Merza Lukács,

Kraczinger Hugó és Wolf Bogdán 10%-os; Klamenburger Emil 5%-os és Szokmann Nándornak az országos betegápolási alap javára eső 20%-os árkedvezményt nyújtó ajánlatát a belügyminiszter elfogadta.

KÜLÖNFÉLÉK.

— **Áthelyezés.** A m. kir. igazságügyminiszter Gedeon Emil szegedi kir. kerületi börtönellenőrt saját kérelmére a szamosújvári országos fegyintézethez helyezte át.

— **Megbizás.** Kereskedelemügyi miniszter Szolnok-Dobokavármegye területén levő gőzkazánok felülvizsgálásával Barót Ignác gépészmérnök kazánvizsgáló biztost bízta meg, Kolozsvár állomáshelyielyel.

— **Gyászhir.** A báró Bornemissza családot súlyos veszteség érte. Csik-Nagy-Kászoni és Impérfalvi Kászoni báró Bornemissza Albert szolnok-dobokavármegyei bizottsági tag, életének 67-ik évében folyó hó 26-án megszűnt élni. A kiadott családi gyászjelentés így szól: Alóirottak a maguk, valamint a közeli és távoli rokonok nevében szomorúan tudatják, hogy a jó férj, a szerető atya, testvér, após, sógor és rokon Csik-Nagy-Kászoni és Impérfalvi Kászoni Báró Bornemissza Albert életének 67-ik évében folyó hó 26-án megszűnt élni. A üdvözültnek hűlt tetemei folyó hó 28-án délután 3½ órakor fognak a róm. kath. szertartás szerint, Kolozsvárt, Belközép-utca 35. sz. alatti lakásán beszenteltetni és folyó hó 29-én délelőtt 11½ órakor Szent-Benedeken a családi sírkertben örök nyugalomra elhelyeztetni. Az engesztelő szentmise áldozat folyó hó 30-án d. e. 10 órakor Kolozsvárt a Kegyesrendiek templomában fog a Mindenhatónak bemutatni. Béke poraira! Kolozsvár, 1899. január hó 26.

Báró Bornemissza Albertné, szül. göncz-ruszkai gróf Kornis Gabriella; báró Bornemissza Anna, férjezett Pap Farkasné és gyermekei: Alajos, László; báró Bornemissza Gábor, cs. és kir. kamarás és gyermekei: Mazy, Margit, Ida, báró Bornemissza Kálmán, báró Bornemissza Béla, mint özvegye, gyermekei és unokái.

Id. báró Bornemissza Károly, cs. és kir. kamarás, főrendiházi tag, Szolnok-Dobokavármegye főispánja, mint testvér, Göncz-Ruszkai gróf Kornis Viktor, gróf Kornis Vilma, gróf Kornis Bertalán, özvegy Placsek Károlyné, szül. gróf Kornis Janka, mint sógor és sógornők.

M. Csügedi Pap Farkas, kir. ítélőtáblai bíró, mint vő, br. Bornemissza Gáborné, szül. Frice Louise, br. Bornemissza Béláné, szül. lászólófalvi és mikesföldi Ábrányi Melizánd, mint menyei.

— **Országos vásár** lesz vármegyénk területén Somkerekén február 2-án és 3-án, Oláh Laposon február 4-én és 5-én, Szamosújvárt február 3-án, 4-én és 5-én.

— **Adakozás.** A csizmadia iparos ifjúság céljaira a mult szombaton megtartott táncmulatság alkalmával Kerekes Albert 2 frtot ajándékozott. Az ifjúság e sorokban mond köszönetet a szíves adakozónak.

— **Népies gazdasági előadás.** A gazdasági egyesület rendezése mellett népies gazdasági előadás lesz február 5-én Rettegen az állami iskola helyiségében, kezdete délután 2 órakor.

— **Vásár.** Kendi-Lónán folyó hó 21-én és 22-én volt az országos vásár. Felhajtattott 2200 drb szarvasmarha és 450 drb sertés. A felhajtás igen nagy volt, az eladás gyenge, összesen 356 drbot adtak el.

— **Az időjárás** e héten is enyhe volt; csak a hét végén volt egy kis hideg. Az enyhe tél folyton tartja magát nagy bosszuságára a korcsolyázó közönségnek. Az éjjelek nagybárra derültek, estére megdermed az utcák nedves és sáros öltözet, de a déli órákban újra felenged. Tehát variáció, mely kivételesen nem delectál.

— **Vásári jelentés.** Heti vásáraink az utóbbi időben nem a legnépesebbek. A gabonaüzlet meglehetősen élénk volt. Buza mmászája 11 forint, tengeri 5 frt, zab 4 frt 50 kr., burgonya 3 frt 50 kron került eladásra. A barompiacra a felhajtás gyér és a kereslet lanya volt.

— **A helybeli izr. nőegylet** január 22-én tartotta meg évi rendes közgyűlését; melyre a tagok majdnem teljes számmal jelentek meg. A gyűlés meglehetősen zajos volt, mert két párt állott egymással szemben, az orthodoxok és a haladó pártiak. Ez utóbbiak nevében mindjárt a gyűlés

elején Havas Béláné emelt szót és előre bocsátva azt, hogy a volt nőegyleti elnök személye ellen kifogása nincs, egészen helyesen formulázta a haladó pártiak követelését, melynek tengelye a körül forgott, hogy tisztújításról lévén szó, válasszanak olyan elnököt, ki a magyar nyelvet teljesen bírja s képes arra, hogy a gyűléseket magyar nyelven vezesse. Miután a nőegyleti elnöki állásra nyelvismereténél, műveltségénél és más jó tulajdonságainál fogva ugyiszólva predesztinálva van Dr. Weisz Lipótné, helybeli köz- és váltóüggyvéd neje, ennél fogva azt indítványozta, hogy őt válasszák meg elnöknek s egyuttal jelentőségteljesen hozzátette, hogy a mennyiben a közgyűlés többsége erre nem volna hajlandó, a haladó pártiak egy a mai kor követelményeinek megfelelőbb működési kör biztosíthatása s így egy jobb jövő reményében kénytelenek lesznek az egyletből kilépni.

Erre nagy zaj támadt, a tagok egy része lelkesen éljenezte Dr. Weiszné, ki különben a gyűlésen nem vett részt, míg a másik rész Kallusné mellett agitált, conspirált, gesztikulált, kapacitált, de nem concedált. Csupa öröm volt nézni, hogy csillogtak e közben az asszonyok szemei, hogy lövették a villámokat azokra, a kik ellenkező nézetben voltak, hogy mozogtak a kezek, hogy numeráltak a mutatóujjak a fontosabb érvek felemlítésénél. Ez alatt az elnöki emelvény köré csoportosultak többen, csak az nem csoportosult, a kinek mint korelnöknek ott lett volna a helye. Ágainé nem lévén épen valami szálás termettel megáldva, egy székre kapaszkodott fel s onnan dikciózott és szavazást kért. Ugy ő, mint Havasné olyan pompás magyarsággal szónokolt s oly összefüggéssel, hogy bármelyik férfinak is becsületére vált volna.

Végre aztán megalakult Hárnik Mendelné elnöklötte alatt a szavazatszedő-bizottság s megválasztott szótöbbséggel elnöknek: Kallus Jakabné, alelnöknek: Hirsch Lipótné, titkárrá: Kis Ábrahám, választmányi tagokká megválasztottak; Ágai Ignác, Auspitz Ábrahám, Bernád János, Fesztinger Sámuel, Feuerstein Áron, Farkas Gerzón, Goldstein Jakab, Hoffmann Jakab, Klärman Áron, Pánet Mózes, Rosenthal Jakab, Rosenberg Zsigáné, Sándor Dávid, Schwarz Bernádné, Ordentlich Adolf, Weiser Simon, Zélig Mór.

— **A bethleni műkedvelői társulat** által f. hó 21-én rendezett színelőadás igen jó erkölcsi és anyagi haszonnal sikerült, mennyiben egy részről a műkedvelők telt ház előtt igen jól játszottak, másrészt pedig az előadás 80 forintot jövedelmezett és így a társulat vagyona szép összeggel gyarapodott. Ezen fényes eredmény elérésében a legnagyobb érdem a társulat elnökét Gyárfás Albert ev. ref. lelkészt illeti, kinek a rendezés körül kifejtett fáradhatatlan buzgóságért a társulat teljes elismerését és hálás köszönetét fejezte ki. Színre került ez alkalommal Berczik Árpád „Paraszt kisasszony” című 3 felvonásos népszínműve, melyben előadásaikkal kitűntek Hegyi Lenke, Hunyadi Ágnes, Boér Pál és ifj. Hegyi János, kiket a közönség számos taps és éljenzéssel jutalmazott, máskülönben az összes szereplők kiérdemelték a közönség teljes elismerését.

— **A szamosújvári áll. főgymnasiumi segélyegyesület hangversenye.** A szamosújvári állami főgymnasiumi segélyegyesület február 4-én táncszal egybekötött zártkörű séta-hangversenyt rendez saját pénztára javára. Minthogy a rendező bizottság egy ily alkalmat első sorban arra akar felhasználni, hogy legalább részben lerójjá háláját azon közönségnek, melynek az egyesület fennállását köszönheti, ezért mindent elkövetett arra, hogy a hangversenyt élvezetessé tegye. A közreműködők a sikert teljes mértékben biztosítják. A tanulóifjak bizonyára rajta lesznek, hogy első nyilvános fellépésükkel a közönség rokonszenvét megnyerjék s jóakarattal a segélyegyesület számára biztosítsák. A többi közreműködők pedig a hangversenyt igazán művészi színvonalra emelik. A hangverseny műsora a következő:

1. Nyitány: „Figaro lakadalmá.” Mozarttól. Előadja: Liemann Antal úr vezetése alatt az ifjúsági zenekar. 2. Magánjelenet: „Egy ifju aglegény panasza.” Bartók Lajostól. Szavalja Szechák János VIII. oszt. tan. 3. Sarasate Gounod „Faust ábránd” hegedűn előadja: Vársárhelyi Béla úr, a

kolozsvári zeneconserv. tagja; zongorán kíséri Farkas Ödön úrhölgy. 4. „Katicza magánjelenete” Farkas Ödön: Balassa Bálint című operájából. Énekli Karsai Gyuláné úrhölgy, zongorán kíséri Farkas Ödön úrhölgy. 5. „Riza nótája” Pekár Károlytól. Előadja Mihelics Károlyné úrhölgy, kíséri az ifjúsági zenekar. 6. „Beethoven” zongora-négyes, Gzare, Allegro ma non Troppo, Adaigo, Rondo, Allegro finale. Előadja: Farkas Ödön úrhölgy (zongora), Vársárhelyi B. úr (hegedű), Madari Z. úr (viola) és Gámán Dezső úr (cello) a kolozsvári zeneconserv. tagjai. 7. „Induló” Előadja: Liemann A. úr vezetése alatt az ifjúsági zenekar. Meghívott szívesen küld Balázs Csizil főgymnasiumi tanár, mint az egyesület s a rendező bizottság titkára.

— **Tömeges erdőeladás.** A városunk tulajdonát képező „Végláb” nevű erdőből mintegy 82 holdnyi terület kihasználására megtartott nyilvános árverésen beadott két ajánlat közül a város képviselőtestülete Gálócsi Samu helybeli kereskedő ajánlatát, mely szerint a kihasználandó erdőterület fatermékeiért 22545 frtot ígért, elfogadta s a feltételek értelmében a szerződés megkötésére a tanácsot utasította.

— **Közösség megszüntetése.** A vármegyei gazd. egyesület kezelésében levő kerthelyiségre nézve az eddig fennállott közösség megszüntetése remélhetőleg sikeres megoldást nyer. Egy vegyes bizottság ugyanis megbecsülte a városunk tulajdonát képező területet a rajta levő szintén közös tulajdont képező kertészlakkal, továbbá a gazdasági egyesület tulajdonát képező ültetvényeket, mely eljárás után a gazdasági egyesület szabad választást engedett a városnak, hogy t. i. a város vagy engedje át a területet örök áron, vagy pedig váltsa meg az ültetvényeket. Városunk képviselőtestülete mult héten tartott ülésében kimondotta, hogy az ültetvények és egyéb beruházások árában hajlandó 1500 frtot fizetni évi 500 frtos részletekben a gazdasági egyesületnek. A közösségből keletkezett eddigi tarthatatlan állapot megszüntetése érdekében tett eme ajánlatot előre láthatólag a gazdasági egyesület is elfogadja.

— **Dúvadak irtása.** A deési járás főszolgabírájának átirata folytán városunk képviselőtestülete beleegyezését adta, hogy a Gr. Kornis Viktor által a szomszédos Szent-Benedek és Szász-Nyires községek határában bérbe birt vadászterületen a ragadozó és dúvadak méreggel pusztíttassanak az előirt övrendszabályok mellett.

— **Lopás.** Aján Joachim szamosújvári nagykereskedő és földbirtokostól már huzamosabb időn keresztül a száritott juh- és kecskebőrökből egy-egy köteg eltűnt, míg e héten a tolvajok rajtavesztettek, mert a szamosújvári rendőrség elcsipte Konez Tódort, Aján Joachim öreg, hű cselédjében és Konez sógorát, mint orgazdát Árkosi Károly szent-benedeki lakost, ki a bőrtöket Szamosújvárról éjnek idején Deésre szállította és ott eladta s a pénzen osztzkodtak.

— **A deési villanyos világítási vállalat,** a mint értesülünk, már megkezdte működését. A kívánt fölvilágosítás Hunwald Sándor főtéri üzletében megtudható. Ugyanott a bevezetés iránti előjegyzéseket is meg lehet tenni. Miután a bevezetés a jelentkezés sorrendjében fog történni, felhívjuk az érdeklődőket, hogy saját érdekükben is mielőbb jelentkezzenek.

— **Táncz-estély.** Szamosújvárt folyó hó 22-én volt az ottani református templom tornyának kiujítására tartott táncz-estély. Megtelt a Vigadó teljesen, már 9 órakor csak nagy nehezen lehetett a termen keresztül haladni, midőn az estély védasszonya Azbej Rác Jakabné rózsaszín selyemben megérkezett Gajzágó Ferencz kir. táblabíró karján, kit a rendezőség fogadott egy remek csokorral. A négyeseket 80 pár tánczolta. Felülfizettek: Azbej Rác Jakabné 30 frtot, Gajzágó Ferencz 10 frtot, Dr. Molnár Antal 5 frtot, Galambos Márton 4 frtot, Özv. Hegyi Mihályné (Debreczen) 3 frtot, Sziber József 2 frtot, Hollós Béláné, Kassa Sándorné, Tamás Lajos, Máthé Sándor, Kincses Jenő, Szász Lajos, Flórián Jakab, Bulbuk Dani, Nagy Lajos 1-1 frtot, B. J. (Kolozsvár), Tömösvári János, Egy valaki 70-70 krt. Marosán Mihály, Horváth Károly, Urmántzy Gábor, özv. Szócs Istvánné, Leichter J., Kék János (Deésakna), Szász Péter, Bojter György, Gebhardt Károly, Busbán Gergely 50-50 krt. Bunya Gergely, Bereczky Mihály, Gyenge Károly, Dr. Fogolyán Tivadar, Szongott Vilibald, Lengyel Miklós, Dobos Jáchim 40-40 krt. Perint L., Orlovsky A., Kántor Zs., Nasztus G., Sipos G., Turcsa A., Papp Anna, Papp Gerő, Zászlóty J., Duha Kristóf, ifj. Pap A., Belcsug G., Nuridsán M., Placintár D., Voith Gerő, Molnár L., Klein M., Piskolty Z., Szabó J., Dr. Ramonczay László, Voith M., Lengyel Ödön, Strompf L., Dr. Wertheim K., Vicsián B. István, Ditrói N., Tarsány J., Cserecsény J., Kovács Károly 20-20 krt. Összesen 79 frt 20 krt. Fogadják érte a rendezőség legőszintébb köszönetét. A szép eredmény elérésében a főérdem Filep János egyházi gondnoké, kit vallásos buzgóssága és társadalmi ügyessége egyaránt képesítnek az efféle sikerek elérésére.

— **A nagyilondai polgári olvasókör 1899.** évi február hó 4-én a nagyvendéglő termében saját pénztára javára zártkörű táncmulatságot rendez. Belépti-díjak: személyjegy 80 kr., családjegy 3 személyre 1 frt 50 kr. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak. Kezdeté este fél 8 órakor.

— **Gyámoltak és gondnokoltak vagyonkimutatása.** A belügyminisztérium a folyó hó 1-ső felében készült el, az összes vármegyék felülfizetési gyámmentési mérleggel — 1896. évről. Ezen hivatalos statisztikai kimutatás szerint vármegyénkben a gyámoltak és gondnokoltak vagyona 188.169 frt 64 krt tesz. A gyámoltak és gondnokoltak vagyona legnagyobb Vasvármegyében: 4.663.701 frt, a legkisebb Ugocsa megyében: 95.388 frt. Az egész magyarországon az árvák és gondnokoltak vagyona 119.072.531 frt. 80 krt tesz.

— **Körestély.** Zártkörű ifjúsági táncestély lesz a vigadó dísztermében Szamosujvárt 1899. február hó 11-én a város szegényei javára. Személyjegy 1 frt. Számozott karzat-jegy 1 frt. Karzati jegyekre előjegyzéseket elfogad Todorán Endre könyvkereskedése. Felülfizetések köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

— **Szőlőragya-kottáság.** A szőlőragya elleni védekezésre hivatott bizottságot a folyó évre városunk képviselőtestülete Szántó Mton, Gerece Pál és Tordai Sándor tagokból alakította meg. Itt megemlítjük, hogy az önkéntes védekezést a múlt éven elhanyagolt szőlőbirtokokosok terhére eszközölt permezés költségeit a képviselőtestület megállapította, megbíráta tanácsot a felhajtással.

— **Vendéglők figyelmébe.** Kérdés merült fel az iránt, hogy kimérésre szánt poharak és palaczkok milyennyilvános helyeken látandók el koronabélyeggel. erre nézve a kereskedelemügyi miniszter téves elmezés kikerülése végett körrendeletileg kimondta, hogy a kimérésre és mérték gyanántasznált poharak és palaczkok a vendéglők, komák, mulatók, borozók és bodogák s egyáltalán ott, ahol bort vagy sört mérnek — kizárólag koronabélyeggel hitelesítve használtassanak.

— **Pikáns színi hír.** Vlád Gizella sokszor szerepelt már Deés városzönsége előtt, nem lesz érdektelen, ha jelenlegi szerepéről hírt adunk. A Zombor és Vidéke lapjainak kedves olvasóinak ezzel a színházi hírral: Vlád Gizella, a Mar színház első primadonnája, három estéli vendégszerepe városunkba érkezett. Ma este a „Gésák“ Mimosá szíjében mutatja be magas foku művészetét, s az eddigieiről, holnap az „Eleven Ördög“-ben s holnapután a „Gyasszony“ népszínműben lép fel. Vlád Gizella ez időszerint fővárosnak első primadonnája, művészeté oly fokon hogy általános a felfogás, miszerint egyedül lesz hivatva a Lujza helyét — ennek esetleges visszavonulása — betölteni. Alakja, szépsége rendkívüli mértékben illik Blahához, ennek és játékművészeté majdnem ugya Valóban elismeréssel adózhatunk Deák Péter színigónaknak, hogy őt, bár csak három előadásra is, lehozi művésznő a tegnapi esti gyorsvonattal érkezett, a peni bizottság fogadta s szép virágcsokorral kedveskedte. Ebben a hírből ugyanis az a pikantéria, hogy a Gizellának éppen Deák Péter igazgató ur a férje, deél válpőrt folytat már évek óta a szép asszony, akitizben már a bíróság is visszarendelt a pör eldültéig díri férje oldala mellé. Vagy talán éppen ebből „a törv. alkalmából“ időzött volna a szép asszony és művészomborban? Ha ezt kifürkészhetné a zombori lapírs, lehetne igazán pikás ez a rövid színházi hír.

— **Népesi mozgalom.** A múlt év folyamán Deés váran a következők telepedtek meg ideiglenes Binder Adolf, Páll Miklós, Schwarcz Mór, chel Hecht, Muszke András, Kis Ábrahám, Eliás, Löwinger József, Salamon Jakab, Izfőzsef, Moskovitz Mór, Redle József, Romános, Br. Diószeghy Béla, Löwinger Mihály, János, Kropper Gyula, Tauffer Lajos. Illetőséget nyertek 1898-ban: Mártus Emmát Weisz Sámuel, ifjabb Álács Kristóf, Salamon, Rosenfeld Salamon, Szép Ferencz, Kimpklós, Moskovitz Mendel, Halászi János, NaÖdön, Adler Sámuel, Weisz Dávid, Bukvaymos, Timbus Gergely, Salamon Dávid, Kalamon, Sohár Hugó, Vásárhelyi Boldizsár Külföldről letelepedett: Leibovitz, Altmann.

Sport.

— **Vadászat** lassankint záruláshoz közeleg. A szőlő vadák, illetve a vizlászathoz már vége; csakis a társzák járják még; pedig kár már a szegény nyulak nem hagyni, mert az ilyen gyöngye hó nélkül való tél az idej is, sokkal korábban hódol a szerelmi élethez, mint normális téli időjárás mellett. Külööl az állomány megengedi, friss hóesésekkel kivált, hány igen szép vadászmulatságra

adhatnak alkalmat. A fázán, tűzök még mindig puska elé való, valamint a sörtevad is a nemesebb vadászsport tárgyat képezheti még; az őzbarka azonban e hó 15-ével beáll a szilenczium. Vizi vadra ugyan puskázhat, akinek kedve tartja; de ilyenkor már alig szerez élvét a legszenvedélyesebb vadásznak is a be nem fagyott vizek körül való, többnyire meddő ólálkodás; vétések körül azonban (kivált időváltozások küszöbén) vadludra néha sikerrel lövöldözhetni. Aki szereti és teheti, csendes szép napokon az uhuzással próbálkozhatik meg szép hóölyvekre, karvalyokra s más ragadozó madarakra; mert e hóban már a rablómadár féle elég hevesen s tartósan csap a sárga szemű álomfalkóra; csak hogy ahol kőszáli sas is jár, tanácsos a puskásnak is, meg a kipányvázott krampuszának is minél kevesebbet korrespondálni Morfeusz lanyha szellemeivel, mert a villámként átsuhanó sasmadár pillanat alatt lekappa az uhu fejét a helyéről; hiába azután a mérges krucifix...

A hétről.

Időjárás. — Zeneestély.

Kék ég, mosolygó napsugár; az asszonyfejekben lenge, könnyű kalap. Nincs hideg. A mandula és fűzfákban erősen kering a nedv, még rügybontásba kezdenek ezek a könnyelmű jószágok. Még egy pár olyan tavaszi nap, mint a múlt héten volt, s hóféhér szép virágok köszöntgetnek felénk nyájassan. Szóval, olyan a telünk eddigé, hogy megirigyelheti akármelyik délolaszországi talián.

A politikában semmi ujság, legfeljebb az, hogy Szél Kálmán alkudozik az ellenzékkel. Egy bécsi ujság azt írja, hogy ha változás áll be, ő lesz a kormányelnök.

Egyebekben a hét csendesen folyt le. A zenekedvelők egyesülete tegnap este tartotta meg harmadik házi hangversenyét. Ez egy kis zajjal járt, kellemes zaj, mely muzeikaszo gyanánt terjedt el a vármegyeház dísztermében a szarkalábu kóták mezejéről. Az egyesület kipróbált tagjai működtek közre. Bethoven zongora kvartettjét Dr. Kovács Sándorné, Demeter Lajos, Einöder György és Gerstmann Ödön, Heydn négyesét Dr. Boros Gábor, Balassovits Ármin, Einöder György és Gerstmann Ödön egy polonais-et Kücentől Pap Elza és Rösner Gusztáv a „Baba-tündér“ című operából, s a nyitányt az Ilka cz. operából Dr. Boros Gábor, Demeter Lajos, Balassovits Ármin, Szabó György, Einöder György, Hussek Florián, Wolf Bogdán, Sata Albert és Gerstmann Ödön adták elő. Mindnyájan olyan szépen és korrektül játszottak, mintha nem műkedvelők, hanem kész művészek volnának.

Az első zenedarab után Soós Amália szavalta el Tóth Bélának „Kis hirdetések“ című költeményét igen ügyesen.

Semmi se mi bizonyítja olyan jól, hogy a zeneegyesület jó uton halad, mint az, hogy mind Haydn és Mozart darabokat játszanak, melyek a szó teljes értelmében klasszikus darabok.

Főlöszleges megjegyeznünk, hogy a közönség zajos tapsokkal jutalmazta a derék közreműködőket.

Azután tánczra kerekedtek a párok, ők is kitettek magukért, s jól megoldották a gordiusi csomagot, szinte reggelig vágták.

A jelen volt hölgyközönség köréből a következők neveit sikerült összehozni:

Aradi Károlyné, Aradi Gabriella, özv. Almay Ferenczné, Almay nővérek, Bándy Györgyné, Bándy Margit, Bod Gyuláné, Boros Ödönné, Boros Mariska, Balázs Máténé, özv. Dr. Breán Kázmérné, Bloch Mórné, Bloch Anna, Bajer Károlyné, Bajer Paula, Bajnóczy Piroška, Brandt Samuné, Brandt Mariska, Bocsánczy Terka, Deák Zsigmondné, Demeter Béláné, Demeter Kata, Dicenty Ernőné, Ferenczy Endréné, Gerstmann Ödönné, Gerstmann Ilona, özv. Gajzágó Lászlóné, Dr. Gáspár Imréné, Gusz Józsefné, Havas Béláné, Hussek Flóriánné, Hussek Ilona, Hatfaludy Józsefné, Herepey Árpádné, Herepey Mariska, Haász Pálné, Hunwald Sándorné, Hillebrándt Ferenczné, Hillebrándt Ilona, Jónás Margit, özv. Katona Istvánné, Kabos Anna, Kracsinger Hugóné, Dr. Kovács Sándorné, Lukácsy Gyuláné, Márkovits Antalné, Simon Juliska, Simó Béláné, Mosóczy Sándorné, Szilágyi Károlyné, Szilágyi Erzsi, Szappanyos Ágostné, Somogyi Aranka, özv. Medgyesi Istvánné, özv. Szörceay Elekne. Soós Amália, Sohár

Hugóné, Porubszky Gyuláné, Telegdy Károlyné, Telegdy Ilona, Vásárhelyi Boldizsárné, Vékony Ferenczné, Rubel Jella. Ujváry Károlyné, Wolf Bogdáné.

Felelős szerkesztő és kiadó:

Veress Dezső.

Hirdetések.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Alólirotnál

egy pár jó hám eladó.

Magyar-Láposon, 1899 január 26.

Vass Imre.

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Szamosvölgyi vasút részvénytársaság.

00692/AII. sz.

1—3

Hirdetmény.

A szamosvölgyi vasút részvénytársaság igazgatósága által ezennel közhirrre tétetik, hogy az 1899. évi január 16-án Deésen tartott igazgatósági ülés alkalmával a kir. közjegyző közbenjöttével a társaság elsőbbségi részvényeinek következő számai sorsoltattak ki:

1785, 767, 2641, 621, 9587, 9785, 1038, 79, 2886, 8679, 12416, 738, 619, 11185, 5830, 1185, 26, 6529, 299, 7603, 2587, 4595, 9534, 308, 11, 486, 10, 997 és 731.

Ezen elsőbbségi részvények 1899. évi július 1-től kezdve a társaság főpénztáránál Deésen és Schoeller és társa bankházánál Bécsben (Bauernmarkt 13.) lesznek teljes névértékben beváltva.

Deés, 1899 január hó 20-án.

A szamosvölgyi vasút igazgatósága.

Sz. 276—893. tkvi.

1—1(27)

Árverési hirdetményi kivonat.

A kékesi kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhírre teszi, hogy a Campián Istvánné szül. Fekete N. Zsuzsánna végrehajthatónak Szabados Juon és neje Nemes Tudoszia végrehajtást szenvedő elleni 200 frt tőke követelés és járulékal iránti végrehajtási ügyében a kékesi kir. járásbiróság területén lévő Bátor közszeg határában fekvő végrehajtást szenvedett Szabados (Juon) Jánosnak a bátoni 118 számú tjkvben A. I. 1—25. rdsz. birtokbóli 8/24. rész jutaléka és neje Nemes Tudosziának a bátoni 62 sz. tjkvben A. I. 2—10. 12., 13., 15., 16. rdsz. birtokbóli 7/16 rész jutaléka 389 frt 20 kr., ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1899. évi márczius hó 23-án délelőtt 9 órakor megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak. Az árverezeti szándékozók tartoznak az ingatlanok becslésének 10%-át, vagyis 38 frt 91 kr. készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügy miniszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, vagy az 1881. évi LX. t.-cz. 170. §-a értelmében, a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről, kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóságtól.

Kelt Kékesen, 1899. évi január hó 7-én.

Simon János,
kir. járásbiró.

STADARD

életbiztosító intézete, Budapest, V., Fürdő-utca 4. sz. a. Vagyona 110 millió forint. Valamennyi intézet közt a legolcsóbb díjtételek mellett köt életbiztosításokat. Bővebb felvilágosítás kapható Deésen, Posta-utca 1. sz. a.

Meghívó
a Pánczélcsehi Takarékpénztár
részvénytársaság
Pánczélcsehen, 1899 február hó 19-én d. e. II órakor
a takarékpénztár helyiségében tartandó
VI-ik évi közgyűlésére.

Tárgysorozat.

1. Tagok igazolása, jegyzőkönyvhitelesítő, egyszersmind szavazat-szedő bizottság kijelölése.
2. Igazgatóság, felügyelő-bizottság jelentése, a zárszámadás meg-vizsgálása és jóváhagyása, a felmentvény megadása és a nyereség fel-osztása feletti határozathozatal.

az Igazgatóság.

Jegyzet: A közgyűlésen csak oly részvényes vehet részt, ki az alapszabály 41. §-a értelmében gyűlés megtartása előtt legalább 5 nappal részvényét le nem járt szelvényeivel együtt pénztárunknál, vagy a Deési Hitelbanknál elismervény mellett leteszi, a letett részvényről kiadott elismervény a résztvételre igazolójeggyül szolgál.

Tisztelet közgyűlés!

Midőn a kereskedelmi törvény rendelkezéséhez híven intézetünk-nek 1898. évi működéséről beszámolni van szerencsénk, nem mu-laszthatjuk el, hogy rá ne mutassunk az elmúlt év mezőgazdaságának mindnyájunk előtt köztudomásu nyomasztó helyzetére, a miből kifolyó-lag az ipar és kereskedelem terén vidékünkön is általános pangás ural-kodott, mindennek daczára azonban folytonosan szem előtt iparkodtunk tartani azon óvatosságot, gondosságot és körültekintést, melyek a hite-lezési üzlet főkéllékét képezik.

Ezek után áttérve az egyes üzletágakra ki kell emelnünk, hogy elvünkhoz híven, úgy intézetünk saját tőkéje, valamint a kezelé-sünkre bízott tőkének biztosítására kiválóan nagy súlyt fektettünk,

mi által elértük azt, hogy a közönség jogos hitelígényeinek mindenkor és késedelem nélkül tudtunk eleget tenni.

Betét állományunk, mely 1897. év decz. 31-én 9801242 ko-rona volt, 1898. decz. 31-én 10499820 koronával zárult, tehát 698578 korona emelkedést mutat, ez összeg jobbra kisebb tőkékből áll, mely körülmény bizonyítja, hogy intézetünk a nagy közönség bizalmát mind-inkább kiérdemeli.

Kötvény, váltó és jelzálog számlán 1897. decz. 31-én ki volt adva 223904 korona, 1898. decz. 31-én a jelzett számlákon 251969 ko-rona, így tehát ezen számadatokból világosan kitűnik, hogy az üzlet for-galmiköre 1898. év zárultával kedvezőbb volt az előbbiévénél 28065 ko-ronával. Üzletünk főágazatára vonatkozó jelentésünket ezzel befejezve consta-tálni kívánjuk, miszerint az előbb felsoroltak tanúsága szerint intézetünk a nagy közönség körében megfelelő méltánylásra és pártfogásra talál.

Ezek után van szerencsénk a felügyelő bizottság által megvizsgált és helyesnek talált zárszámadásunkat szíves tárgyalás és jóváhagyás végett a t. közgyűlés elé terjeszteni, kérve jelentésünk tudomásul vételével ré-szünkre, valamint a felügyelő bizottság részére a felmentvényt megadni és elfogadni abbeli indítványunkat, hogy a kimutatott VI-ik üzletévi 1803920 korona, valamint az előző évről áthozott 129874 korona tiszta nyeresémből az alapszabály 74. §-a rendelkezése szerint fordíttassék:

1. Tartaléktőkéhez csatoltassék 12720 koroná-nak 17000 koronára való kiegészítése végett 4280— korona
 2. Részvényeseknek 10% a VI-ik számú szelvény beadása ellenében 10000— "
 3. Nyugdíj-alapra 250— "
 4. Elnöknek, vezérigazgatónak, igazgatóságnak, felügyelő bizottságnak és tisztviselőknek összesen 34% 404396 "
 5. Jótékony adományokra :
 - a) A pánczélcsehi állami iskola szegény tanulói segélyezésére 50— "
 - b) A pánczélcsehi utcái lámpa-alapra 25— "
 - c) A m.-köblösi állami iskola szegény tanulói segélyezésére 25— "
 - d) A m. derzsei állami iskola szegény tanulói segélyezésére 25— "
 6. A fenmaradó 63898 "
- vitessék át jövőre mint nyereség maradvány.

Pánczélcseh, 1899. január 15-én.

Tisztelettel

az Igazgatóság.

Tartozik.

Mérleg-számla.

Követel.

Főkönyvi lapszám		Egyenként		Összesen		Főkönyvi lapszám		Egyenként		Összesen	
		korona	fillér	korona	fillér			korona	fillér	korona	fillér
42	Pénztár számlának	4770	04			1	Alaptőke számlától	100000	—		
37	Váltó "	51242	—			31	Tartalékalap "	12720	—		
38	Kötvény "	175431	—			32	Nyugdíjalap "	1060	—		
48	Jelzálog "	25296	—			34	Osztalék "	107	00		
25	Átmeneti kamat "	268	60	257007	64	45	Folyó "	18784	—		
						49	Betét "	104998	00	237669	70
						28	Veszteség- és nyereség "				
							Mult évi nyereség áthozat 129874				
							1898. évi nyereség . . . 1803920			19337	94
				257007	64					257007	64

Pánczélcseh, 1898. évi december hó 31-én.

A könyvelésért :

Meza Lukács sk.

Filep István sk.

Pánczélcsehi takarékpénztár részvénytársaság igazgatósága :

Dr. Miklóssy József sk.

Csiky Elek sk.

Sáhin Lukács sk.

Bodor Károly sk.

Jákobi Hrsch sk.

Gogomán Ferencz sk.

Biró Géza sk.

Megvizsgálta és helyesnek találta a felügyelő-bizottság :

Biró Antal sk.

Kovrig Albert sk.

Szakács István sk.

Tartozik.

Veszteség- és nyereség-számla.

Követel.

Főkönyvi lapszám		Egyenként		Összesen		Főkönyvi lapszám		Egyenként		Összesen	
		korona	fillér	korona	fillér			korona	fillér	korona	fillér
14	Betét kamat számlának	5859	42			40, 41	Mult évi nyereség áthozat . .	1298	74		
16	Folyó kamat "	1118	36				Kamatok, jutalékok s különféle jö- vedelmek számlától	34836	88	36135	62
19	Betét kamat adó "	585	96								
21	Jövedelem adó "	3299	90								
23	Leírások "	588	—								
33	Jótékony adomány "	95	—								
43	Iroda fentartási "	1462	38								
	(irodai szerek, posta költs. hirdetmény, üz- leti könyvek, nyomtatv., fűtés, világítás stb.)										
46	Házbér számlának	160	—								
44	Tiszti illetmény "	3628	66	16797	68						
27	Nérleg "										
	Mult évi nyereség áthozat 129874										
	1898. évi nyereség . . . 1803920			19337	94						
				36135	62					36135	62

Pánczélcseh, 1898. évi december hó 31-én.

A könyvelésért :

Merza Lukács sk.

Filep István sk.

Pánczélcsehi takarékpénztár részvénytársaság igazgatósága :

Dr. Miklóssy József sk.

Csiky Elek sk.

Sáhin Lukács sk.

Bodor Károly sk.

Jákobi Hirsch sk.

Gogomán Ferencz sk.

Biró Géza sk.

Megvizsgálta és helyesnek találta a felügyelő-bizottság :

Biró Antal sk.

Kovrig Albert sk.

Szakács István sk.

1—2(26)